

A Fővárosi Törvényszék az Okányi Ügyvédi Iroda (1053 Budapest, Károlyi u. 12.; ügyintéző ügyvéd: dr. Okányi Zsolt) által képviselt Magyar Telekom Nyrt. (1013 Budapest, Krisztina krt. 55.) felperesnek, a Szabó Dudás Hargita Ügyvédi Iroda (1011 Budapest, Corvin tér 10., ügyintéző ügyvéd: dr. Dudás Gábor János) által képviselt Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (1125 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 22/C.) alperes ellen, adatvédelmi ügyben hozott közigazgatási határozat (hivatkozási szám: NAIH/2018/153/6/H.) bírósági felülvizsgálata iránt indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A bíróság a felperes keresetét elutasítja, és kötelezi, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 60.000 (hatvanezer) forint perköltséget, valamint az államnak – az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására – 30.000 (harmincezer) forint kereseti illetéket.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt fellebbezésnek van helye, melyet a Kúriához címezve, a Fővárosi Törvényszéken kell jogi képviselő útján az elektronikus kapcsolattartás szabályai szerint előterjeszteni.

I n d o k o l á s

A felperes 2013. december 20. napján kötött mobiltelefon-szolgáltatási szerződést (a továbbiakban: Előfizetői szerződés) a perben nem álló panaszossal (a továbbiakban: Panaszos). Az előfizetői szerződésben rögzített nyilatkozat szerint a Panaszos hozzájárult ahhoz, hogy a felperes az adatait közvetlen üzletszerzési, piackutatási célból kezelje. A Panaszos 2015. május 5. napján online Telekom-fiókot is létrehozott. 2016. november 3-án a Panaszos a felperesnek elektronikus úton jelezte, hogy nem kíván közvetlen üzletszerzési célú hívásokat fogadni a mobiltelefonján, majd 2016. december 14. napján és 2017. február 7. napján akként nyilatkozott, hogy egyik kommunikációs csatornán sem kíván ilyen megkereséseket kapni.

A Panaszos az alpereshez benyújtott bejelentésében kifogásolta, hogy a fenti kérelmei és annak ellenére, hogy a felperes webes felületén is visszavonta a közvetlen üzletszerzési célú megkeresésekre vonatkozó nyilatkozatát, a felperestől továbbra is érkeztek megkeresések elektronikus levélben, sms-ben, telefonhívás formájában. Az alperes az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján lefolytatott vizsgálati eljárást követően hivatalból adatvédelmi hatósági eljárást indított a felperessel szemben, és a felperes eljárás során tett nyilatkozatait, valamint

a vizsgált dokumentumok [a Panaszossal kötött Előfizetői Szerződés; a Telekom-fiók felhasználási feltételeire vonatkozó képernyőmentés (www.telekom.hu/rolunk/telekom_fiok_felhasznalasi_feltetelek); „Adatvédelmi tudnivalók” elnevezésű dokumentum vizsgált időszakban hatályos változatai; a Panaszos 2016. november 3., 2016. december 14., 2017. február 7. napján küldött elektronikus levelei és a felperes válaszlevelei; a felperes által készített kimutatások a Panaszos felé végzett, közvetlen üzletszerzési célú megkeresésekről 2014. január 1. napjától 2017. május 3. napjáig; kimutatások a Panaszos részére küldött SMS-ekről; 458-as belső utasítás a Marketing kommunikációs kampányok végrehajtásáról] alapján a 2018. március 14. napján kelt, NAIH/2018/153/6/H. számú határozatával megállapította, hogy a felperes – az érintetti hozzájárulás önkéntességének, határozottságának és félreérthetlenségének, továbbá az érintett megfelelő előzetes tájékoztatásának hiánya miatt – érvényes adatkezelési jogalap nélkül kezelte közvetlen üzletszerzés céljából a Panaszos személyes adatait. A felperes megsértette a Panaszos információs önrendelkezési jogát azáltal is, hogy csak jelentős, több hónapos késedelemmel vizsgálta meg, és hozott döntést a Panaszos személyes adatainak közvetlen üzletszerzési célú kezelése miatt közölt tiltakozása tekintetében. A feltárt jogsértés miatt kötelezte a felperest 2.000.000 forint adatvédelmi bírság megfizetésére, és elrendelte a határozatnak a honlapján a felperes azonosító adataival történő nyilvánosságra hozatalát.

Az alperes a felülvizsgálni kért határozatában megállapította, hogy a Panaszos a 2016. december 14. napján, valamint 2017. február 7. napján közölt nyilatkozatát követően is kapott közvetlen üzletszerzési célú megkereséseket a felperestől, telefonhívás útján egy alkalommal, az elektronikus levelezési címére nyolc alkalommal, és SMS-ben öt alkalommal. Rögzítette, hogy a felperes kifejezetten el is ismerte, hogy a Panaszos státuszát a közvetlen üzletszerzési célú megkeresések tekintetében csak 2017. május 3. napján tette tiltó státuszúra, azaz csak ekkor tett eleget a Panaszos kérelmeinek, illetve tiltakozásának, továbbá még ezen időpontot követően is küldött közvetlen üzletszerzési célú ajánlatot a Panaszosnak 2017. augusztus 1. napján.

Az alperes megállapította, hogy a felperes még abban az esetben sem rendelkezne érvényes jogalappal a Panaszos személyes adatainak közvetlen üzletszerzési célból történő kezelésére, ha a Panaszos nem tett volna e körben tiltakozó nyilatkozatot. Az önkéntesség – mint a hozzájárulás Infotv. 3. § 7. pontjában meghatározott fogalmi eleme – és az Infotv. 15. § (1) bekezdésének és 20. § (1)-(2) bekezdéseinek megfelelő előzetes tájékoztatás követelményének sérelme miatt a Panaszos hozzájárulása érvénytelen volt már az Előfizetői szerződés megkötése idején is, a Telekom-fiók létrehozása során tett jognyilatkozat pedig a megfelelő előzetes tájékoztatás hiánya mellett – az előre kipipált „checkbox” miatt – a félreérthetlenség és határozottság követelményének megsértése okán érvénytelen, így a Panaszos hozzájárulása a kívánt joghatás kiváltásra mindkét esetben alkalmatlan. Ebből következően a felperes már a Panaszos adatkezelésre vonatkozó tiltakozásának megfogalmazása előtt sem rendelkezett megfelelő, érvényes jogalappal a személyes adatok közvetlen üzletszerzési célból történő kezelésére, adatkezelése folyamatosan jogellenes volt.

A Panaszos tiltakozáshoz fűződő joga sérült azáltal, hogy a felperes a nyilatkozatok, valamint a Telekom-fiókban végrehajtott módosítás ellenére sem teljesítette az Infotv. 21. § (2) bekezdésében meghatározott kötelezettségeit, továbbá nem hagyott fel a Panaszos személyes adatainak közvetlen üzletszerzési célú kezelésével. A megvizsgált egyedi előfizetői szerződés alapján megállapította, hogy az blankettaszerződésként alkalmazott dokumentum, így a hozzájárulás önkéntességének kritériuma mindazon természetes személy ügyfelek tekintetében sérült, amely személyek vonatkozásában a felperes a kifogásolt szerződéssablont használta fel az előfizetői szerződés kötése céljából. A Telekom-fiók regisztrációjával kapcsolatban tett megállapítás szintén rendszerszerű visszasságra utal, a felperes nyilatkozata szerint ugyanis a hatósági eljárásban vizsgált időszakban 1.213.104 természetes személy hozzájárulását szerezte be Telekom-fiók útján a közvetlen

üzletszerzési célú adatkezeléshez. Megállapította azt is, hogy a Telekom-fiókkal összefüggésben történő, közvetlen üzletszerzési célú adatkezelésekkel kapcsolatban az ügyfelek számára hozzáférhetővé tett „Adatvédelmi tudnivalók” elnevezésű dokumentum különböző, a vizsgált időszakban alkalmazott változatai nem feleltek meg az Infotv. 20. § (1)-(2) bekezdése szerinti követelményeknek, így nem alkalmasak az érintettek megfelelő (előzetes) tájékoztatására.

Az alperes a megállapítottak alapján indokoltan tartotta az adatvédelmi bírság kiszabását, melynek összegének meghatározásánál figyelembe vette a felperes gazdasági súlyát. Bírságnövelő tényezőként értékelte, hogy a felperes a Panaszos tiltakozó nyilatkozatát csak jelentős, több hónapos késedelemmel vizsgálta meg és hajtotta végre, azaz a jogsértő állapot huzamosabb időn keresztül fennállt; valamint, hogy a közvetlen üzletszerzési célú hozzájárulás beszerzésére irányuló gyakorlat nagyszámú természetes személy ügyfelet – az előfizetői szerződéssablon által 1.869.991 főt, a Telekom-fiók által 1.213.104 főt – érintett. Bírságcsökkentő körülményként értékelte a felperes együttműködő magatartását, mivel a közvetlen üzletszerzési célú megkeresésekre vonatkozó részletes kimutatás benyújtásával jelentősen hozzájárult az eljárás tárgyát képező jogsértés feltárásához. A kiszabott bírság összege az Infotv.-ben meghatározott maximális összeg 10%-a, mely összeggel elérni kívánt cél a speciál- és generálprevenció, valamint a jogszerű gyakorlat kialakításának előmozdítása. A határozat nyilvánosságra hozatalára vonatkozó rendelkezést az Infotv. 61. § (2) bekezdésére alapította.

A felperes az alperesi határozattal szemben keresettel élt, melyben elsődlegesen a határozat hatályon kívül helyezését, másodlagosan a határozat bírság megfizetésére és nyilvános közzétételére vonatkozó részének hatályon kívül helyezését, harmadlagosan a határozat megváltoztatását és a bírságösszeg mérséklését, valamint a közzététel mellőzését kérte. Arra hivatkozott, hogy a perbeli esetben a Panaszos önkéntesen, határozottan és félreérthetetlenül hozzájárult az adatkezeléshez. Hivatkozott a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Grtv.) 6. § (1)-(2) bekezdéseire, az Infotv. 3. § 7. pontjára és előadta, hogy a Panaszos által adott hozzájárulás maradéktalanul eleget tesz e jogszabályhelyekben rögzített feltételrendszernek, az idézett jogszabályok pedig nem tiltják, hogy az érintett a hozzájárulását szerződéses formában adja meg, sőt a Grtv. kifejezetten a „bármely módon” fordulatot tartalmazza. Tévedett a hatóság a Telekom-fiókra vonatkozó megállapításával is, mert sem a Grtv., sem az Infotv. nem ír elő aktív, tevőleges magatartást az adatkezelési hozzájárulás vonatkozásában. Az ügyfélnek egyébként a regisztráció megerősítésekor a hozzájárulást aktívan meg kell erősítenie, másrészt a „módosítom” gomb megnyomásával azt bármikor visszavonhatja. A Panaszos továbbá a 2016. november 3-i e-mailjében a hozzájárulást meg is erősítette, és maga a hatóság is megállapította, hogy ezen időpontot megelőzően a Panaszos a hozzájárulása érvényességét nem vitatta. Állította, hogy az alperesi jogértelmezés az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe is ütközik, mert a hatóság e szigorú, a jogszabályokból nem következő jogértelmezést csak 2015 végétől kezdte meg. Arra is hivatkozott, hogy az alperes határozata a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmába ütközik, amikor olyan követelményt kér számon, amely csak a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2016/679 rendelete (a továbbiakban: GDPR) alapján lehetne jogsértő. Az előzetes tájékoztatási kötelezettség tekintetében arra hivatkozott, hogy az Infotv. 15. § (1) bekezdése csak a kérelemre történő tájékoztatásról rendelkezik, a Panaszosnak nyújtott tájékoztatás pedig mind az Előfizetői szerződés, mind a Telekom-fiók esetében az Infotv. 20. § (1)-(2) bekezdésében foglaltaknak megfelelt. Állította, hogy az eset összes körülményére tekintettel a bírság kiszabásának feltételei nem állnak fenn. A felperes gyakorlata az előadottak szerint mind a hozzájárulás módja, mind az előzetes tájékoztatás tekintetében valamennyi előfizető esetében megfelelt a jogszabályi rendelkezéseknek, melyet az is alátámaszt, hogy panasz más érintettektől e tárgyban nem érkezett.

Sérelmezte, hogy az Infotv. 61. § (4) bekezdése nem említi a bírságkiszabás körülményei között a speciál- és generálprevenziót, ezért ezt az alperes jogsértő módon vette figyelembe. Kifogásolta azt is, hogy az alperes csak egy momentumot emelt ki az együttműködő magatartásával kapcsolatban. Állította, hogy a határozat nyilvánosságra hozatalának jogszabályi feltételei nem állnak fenn, mivel a széleskörű érintetti körre tett megállapítás téves. Végezetül a bírságösszeg csökkentése körében előadta, hogy korábban nem marasztalta el az alperes, a hatósági eljárás során együttműködött, magatartása kizárólag egyedi ügyre korlátozódik.

Az alperes a védiratában a kereset elutasítását kérte, fenntartva a határozatában foglaltakat. Hangsúlyozta, hogy az Előfizetői szerződés tekintetében az ügyfélnek nem volt választási lehetősége, a hozzájárulás utólagos visszavonása pedig a hozzájárulás önkéntességét nem érinti. A Telekom-fiók vonatkozásában a bírósági gyakorlat az előre kipipált „checkboxot” nem tekinti jogszerűnek, a hozzájárulás jogszerűtlenségét a módosítás lehetősége nem annulálja. Az Adatvédelmi munkacsoport már a 15/2011. sz. állásfoglalásában részletesen foglalkozott a hozzájárulás kapcsán az aktív magatartás követelményével, a felperes által kifogásolt jogalkalmazás az Előfizetői szerződés aláírásakor is ismert volt, a GDPR alkalmazására pedig nem került sor. Az előzetes tájékoztatás nem felelt meg a jogszabályi követelményeknek, nem az érintettek feladata a tájékoztatás egyes elemeinek különböző dokumentumokból történő összegyűjtése, választási lehetőség hiányában pedig a hozzájárulás egyébként sem fogadható el megfelelő adatkezelési jogalapként. A bírság kapcsán rögzítette, hogy a kifogásolt magatartás nagyszámú ügyfelet érintett, az összeg meghatározásakor pedig az eset összes körülményét figyelembe kellett vennie. Hangsúlyozta, hogy az együttműködés, mint jogszabályi kötelezettség önmagában nem enyhítő körülmény.

A felperes az előkészítő iratában – a keresetlevélben már előadottakon túl – arra hivatkozott, hogy a Panaszosnak az Előfizetői szerződés aláírásakor lehetősége volt választani a hozzájárulás tekintetében, amennyiben ugyanis nem járul hozzá a közvetlen üzletszerzési célú adatkezeléshez, akkor a szerződés ezzel a szöveggel került kinyomtatásra, illetve utólag kézzel is rávezethető a nemleges nyilatkozat. E körben hivatkozott és csatolta a hatályos belső utasítását, mely szerint az ügyfelek nyilatkozata alapján került kinyomtatásra az Előfizetői szerződés. A „checkbox” kipipálása vonatkozásában hivatkozott bírósági ítélet 2 évvel később kelt, mint a kifogásolt magatartás, az előre elhelyezett pipa pedig valójában egy jelzés, hogy hol kell a jóváhagyásnak szerepelnie. Hangsúlyozta, hogy az Adatvédelmi munkacsoport véleménye jogi kötő erővel nem bír. Álláspontja szerint az Infotv. 20. § (1) és (2) bekezdései csak a tájékoztatás tartalmát írják elő, de azt nem, hogy annak egyetlen dokumentumban, avagy egy helyen kellene megtörténnie.

A felperes keresete az alábbiak szerint minden kereseti kérelemre kiterjedően alaptalan.

Az Infotv. vonatkozó rendelkezései:

3. § E törvény alkalmazása során:

7. hozzájárulás: az érintett akaratának önkéntes és határozott kinyilvánítása, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adat – teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő – kezeléséhez.

8. tiltakozás: az érintett nyilatkozata, amellyel személyes adatának kezelését kifogásolja, és az adatkezelés megszüntetését, illetve a kezelt adat törlését kéri.

4. § (1) Személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie.

14. § Az érintett kérelmezheti az adatkezelőnél

c) személyes adatainak - a kötelező adatkezelés kivételével - törlését vagy zárolását.

17. § (2) A személyes adatot törölni kell, ha

b) az érintett - a 14. § c) pontjában foglaltak szerint – kéri.

20. § (2) Az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) bekezdése alapján kezeli, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.

21. § (1) Az érintett tiltakozhat személyes adatának kezelése ellen,

b) ha a személyes adat felhasználása vagy továbbítása közvetlen üzletszerzés, közvélemény-kutatás vagy tudományos kutatás céljára történik (...)

(2) Az adatkezelő a tiltakozást a kérelem benyújtásától számított legrövidebb időn belül, de legfeljebb 15 napon belül megvizsgálja, annak megalapozottsága kérdésében döntést hoz, és döntéséről a kérelmezőt írásban tájékoztatja.

(3) Ha az adatkezelő az érintett tiltakozásának megalapozottságát megállapítja, az adatkezelést - beleértve a további adatfelvételt és adattovábbítást is - megszünteti, és az adatokat zárolja, valamint a tiltakozásról, továbbá az annak alapján tett intézkedésekről értesíti mindazokat, akik részére a tiltakozással érintett személyes adatot korábban továbbította, és akik kötelesek intézkedni a tiltakozási jog érvényesítése érdekében.

A Grt. 6. §-a értelmében:

(1) Ha külön törvény eltérően nem rendelkezik, reklám természetes személynek mint reklám címzettjének közvetlen megkeresése módszerével (a továbbiakban: közvetlen üzletszerzés), így különösen elektronikus levelezés vagy azzal egyenértékű más egyéni kommunikációs eszköz útján - a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel - kizárólag akkor közölhető, ha ahhoz a reklám címzettje előzetesen egyértelműen és kifejezetten hozzájárult.

(2) Hozzájáruló nyilatkozat bármely olyan módon tehető, amely tartalmazza a nyilatkozó nevét, illetve - amennyiben a reklám, amelyre a hozzájárulás vonatkozik, csak meghatározott életkorú személyek számára közölhető - születési helyét és idejét, továbbá azoknak a személyes adatoknak a körét, amelyek kezeléséhez a nyilatkozó hozzájárul, valamint a hozzájárulás önkéntes és a megfelelő tájékoztatás birtokában történő kifejezését.

(3) Az (1) bekezdés szerinti hozzájáruló nyilatkozat bármikor korlátozás és indokolás nélkül, ingyenesen visszavonható. Ebben az esetben a nyilatkozó nevét és minden egyéb személyes adatát az (5) bekezdésben meghatározott nyilvántartásból haladéktalanul törölni kell, és részére reklám az (1) bekezdésben meghatározott módon a továbbiakban nem közölhető.

A törvényszék mindenekelőtt rögzíti, hogy a felperes nem vitatta, hogy adatkezelőnek minősül, így ezt a bíróság a felek által nem vitatott tényként vette figyelembe. A felperes továbbá nem vitatta, hogy a Panaszos tiltakozásai, valamint a Telekom-fiókban végrehajtott módosítása ellenére az Infotv. 21. § (2) bekezdésében meghatározott kötelezettségének – az ott rögzített – 15 napos határidőn belül nem tett eleget. Ennek kapcsán a bíróság szintén nem vitatott tényként rögzíti, hogy a Panaszos 2016. december 14-i, valamennyi kommunikációs eszközre kiterjedő tiltását követően a felperes továbbra is küldött közvetlen üzletszerzési célú megkereséseket, a Panaszos státuszát ezen tárgyú megkeresések tekintetében csak 2017. május 3. napján tette tiltó státuszúra, továbbá még

ezen időpontot követően (2017. augusztus 1.) is küldött közvetlen üzletszerzési célú ajánlatot a Panaszosnak. A törvényszék ezen nem vitatott tények alapján megállapította, hogy az alperes alappal rögzítette azt a határozatában, hogy e magatartásával a felperes megsértette a Panaszos információs önrendelkezési (tiltakozáshoz fűződő) jogát.

A közvetlen üzletszerzési célból folytatott adatkezelés jogalapja az Infotv. és a Grtv. fent idézett rendelkezései értelmében az adatalany előzetes, egyértelmű és kifejezett hozzájárulása. Az érvényes hozzájárulás feltétele – többek között – az, hogy annak önkéntesnek kell lennie. Az önkéntesség követelménye pedig akkor valósul meg, ha valódi választási lehetőség áll az érintett rendelkezésére. A perbeli esetben megállapítható, hogy az Előfizetői szerződés nem biztosított választási lehetőséget, hiszen a szerződéssablon alapján az előfizető Panaszos a szerződés aláírásával hozzájárulását adta ahhoz, hogy a felperes a személyes adatait közvetlen marketing célra felhasználja. Másképpen megfogalmazva a szerződés nem adott módot arra, hogy a felperes a szerződés aláírásával együtt ne járjon hozzá a személyes adatainak ilyen irányú felhasználásához. E tekintetben közömbös a felperes azon hivatkozása, mely szerint az adatalany e hozzájárulását bármikor visszavonhatja, figyelemmel arra, hogy a hozzájárulás visszavonása nem befolyásolja a hozzájárulás megadásának körülményeit, így annak önkéntességét, avagy az önkéntesség hiányát sem. A felperes állításával ellentétben továbbá az alperes nem azt kifogásolta, hogy a Panaszos a hozzájárulását a szerződésben adta meg, ennek okán a Grtv. 6. § (2) bekezdésének hozzájáruló nyilatkozat formájára („bármely olyan módon”) vonatkozó rendelkezése az alperesi megállapítások tekintetében jogi relevanciával nem bír.

A törvényszék a fentiek kapcsán kiemeli, hogy a felperes sem a közigazgatási eljárásban, sem a keresetlevelében nem hivatkozott arra, hogy a hozzájárulás tekintetében kétféle szerződési forma áll rendelkezésre, és amennyiben az érintettek nem járultak hozzá az adataik perbeli módon történő kezeléséhez, részükre a szerződéssablon e nyilatkozat szerint került kinyomtatásra. A bíróság megállapította, hogy az alperes a közigazgatási eljárás során (NAIH/2017/3989/5/H. sz. végzés) nyilatkozattételre hívta fel a felperest a vonatkozásban, hogy a szerződéskötés, illetve a regisztráció alkalmával miként tesz eleget az előzetes tájékoztatásra vonatkozó kötelezettségének, kérte továbbá a válaszokat alátámasztó dokumentumok csatolását. A felperes kizárólag az Előfizetői szerződés másolatát mellékelte, sem az előkészítő iratban hivatkozott belső utasítása szerinti tájékoztatásra, sem az ennek alapján „kinyomtatható”, a hozzájárulás megtagadását tartalmazó szerződéssablonra nem hivatkozott. Az alperes a felperest a közigazgatási eljárás során felhívta továbbá (NAIH/2018/153/2/H. sz. végzés) annak megjelölésére is, hogy a vizsgált időszakban hány természetes személy vonatkozásában használta a szóban forgó szerződéssablont, különös tekintettel a közvetlen üzletszerzési célú hozzájárulás megadására vonatkozó szövegrészletre. A felperes e felhívás tekintetében sem nyilatkozott arról, így bizonyítékot sem csatolt a vonatkozásban, hogy a megjelölt számú természetes személlyel kötött szerződés esetében e választási lehetőség valóban ténylegesen fennállt volna. A Kp. 78. § (4) bekezdése értelmében, a megelőző eljárás idején fennálló, de a megelőző eljárásban nem értékelt tényre, körülményre a felperes vagy az érdekelt akkor hivatkozhat, ha azt a megelőző eljárásban a közigazgatási szerv arra való hivatkozása ellenére nem vette figyelembe, azt önhibáján kívül nem ismerte, illetve arra önhibáján kívül nem hivatkozott. A felperes a keresetlevelében a tényleges választási lehetőség meglétére, a kétféle szerződéssablonra vonatkozóan még csak tényállítást sem tett, a közigazgatási eljárásban pedig a fenti felhívások ellenére e tényre, körülményre nem hivatkozott, ezért a Kp. idézett rendelkezése értelmében ezzel a perben sem érvelhet alappal. Megjegyzi a bíróság, hogy önmagában a belső utasításban előírt eljárásrend nem bizonyítja a választási lehetőségről történő információ átadásának tényleges megtörténtét, márpedig az erről történő tájékoztatás megtörténtét az adatkezelőnek kell igazolnia. Hangsúlyozza továbbá a bíróság, hogy a hozzájárulásról nyújtott előzetes tájékoztatás – így az adott esetben a hozzájárulás megtagadásának lehetőségéről történő tájékoztatás is – és az

érintett akaratának a kinyilvánítása egymástól elkülönül, ugyanis a megfelelő tájékoztatás az alapja a hozzájárulásnak, és éppen e megfelelő tájékoztatás miatt lehet érvényes az érintett jognyilatkozata. A választási lehetőségéről való tájékoztatás megtörténtét egy belső utasítás – még ha arra a felperes korábban is nyilatkozott volna – nem igazolja, ezért az alperes megalapozottan állapította meg, hogy a Panaszos hozzájárulásának önkéntessége nem valósult meg már az Előfizetői szerződés létrejötte során sem.

A törvényszék a fentiekben túl rögzíti, hogy a határozottság és a félreérthetlenség követelménye azt jelenti, hogy a hozzájárulásnak aktív magatartásnak kell lennie, egy előre megjelenített pipa a checkboxban ugyanis nem igényli a regisztráló megfontolását a tekintetben, hogy a hozzájárulását a pipa elhelyezésével megadja-e, amely nem tekinthető határozott és félreérthetetlen hozzájárulásnak. A regisztráció „aktív megerősítése” az adott esetben nem válik el a közvetlen üzletszerzéshez adott hozzájárulásra vonatkozó akaratnyilatkozattól. E tekintetben a felperes alaptalanul érvelt azzal, hogy az alperesi követelmény csak a GDPR alapján lenne számon kérhető, továbbá, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiság sérelmével járna az alperesi jogértelmezés. A bíróság megállapította, hogy az alperes az Infotv. konkrét rendelkezésének megsértését kérte a felperesen számon, azt pedig a fentiek szerint helyesen értelmezte és alkalmazta, a GDPR alkalmazása szóba sem kerülhetett, ezért a felperes e körben tett hivatkozásai is megalapozatlanok.

A hozzájáruláson alapuló adatkezelés esetében a hozzájárulás érvényességének alapvető feltétele a fentiekben túl, hogy az adatkezelőnek az Infotv. 20. § (2) bekezdésének alapul vételével egy olyan előzetes tájékoztatást kell biztosítania, amelyen keresztül az adatalanyok felismerhetik azt, hogy az adatkezelés milyen hatással járhat a magánszférájukra, azaz az előzetes tájékoztatásnak az adatkezeléssel kapcsolatos minden lényeges körülményre ki kell terjednie. A fentiekben a bíróság már érintette e tájékoztatás hiányos voltát a választási lehetőséggel kapcsolatban, amely tényleges választási lehetőség (önkéntesség) hiánya minden további konjunktív feltétel vizsgálata nélkül a hozzájárulás érvénytelenségét eredményezi. Mindazonáltal a törvényszék arra mutat rá, hogy az adatkezeléssel kapcsolatban minden olyan körülmény lényegesnek minősül, amely a hozzájárulás megadásából következik, mivel e tájékoztatáson keresztül tud az információs önrendelkezési jog érvényesülni. Az az adatkezelés lehet jogszerű, amelynek körülményei az érintettek előtt maradéktalanul ismertek. Az Infotv. 15. § (1) bekezdése kapcsán a felperes alappal hivatkozott arra, hogy ez valójában az érintettek azon jogát szabályozza, amikor az adatkezelés megkezdését követően szeretne tájékoztatást kérni a személyes adatainak kezeléséről. Az Infotv. 15. § (1) bekezdése azonban olyan többletelemeket is tartalmaz az Infotv. 20. § (2) bekezdésének nem taxatív felsorolásához képest (pl. a kezelt adatok köre), amelyekre vonatkozó előzetes tájékoztatás a tájékozott hozzájárulás érvényességének szükségszerű feltétele. Az előzetes tájékoztatás követelményének való megfelelés a felperes állításával ellentétben nem jelentheti azt, hogy az érintettnek a felperes különböző dokumentumaiból kell összeszednie a tájékoztatás elemeit, így az adatkezelés minden lényeges körülményét. A tájékoztatást továbbá akkor kell nyújtani, amikor a hozzájárulást kérik. A bíróság ezzel kapcsolatban utal az Adatvédelmi munkacsoport 15/2011. sz. véleményére mely szerint „különös jelentőséggel bír a tájékoztatás módja (egyszerű, zsargon használata nélküli, érthető, figyelemfelkeltő szövegben) annak értékelésekor, hogy a hozzájárulás tájékozott-e. A tájékoztatás módját a tartalomhoz kell igazítani: a rendszeres/átlag felhasználó számára érthetőnek kell lennie. A tájékoztatás elérhetősége és láthatósága – az információt közvetlenül az egyénekhez kell eljuttatni. Az nem elég, ha az információ elérhető valahol. (...) A tájékoztatásnak jól láthatónak (betűtípus és betűméret), feltűnőnek és minden részletre kiterjedőnek kell lennie.”

A felperes kiemelten hivatkozott a panaszok hiányára, amellyel kapcsolatban a törvényszék arra

mutat rá, hogy a jogsértés és az ezt követő esetleges igényérvényesítés elkülönül egymástól. A panaszok esetleges kis számának, vagy akár teljes hiányának oka lehet az adott jogsértés hátrányos következményeinek időben eltérő megjelenése, az érintett adatalany csekély érdekeltségű és érdekérvényesítő képessége, vagy akár a kognitív diszonzanciája is. Mindezek alapján a bíróság alaptalannak értékelte azt a felperesi állítást, mely szerint a panaszok hiánya a jogszerű magatartását alátámasztaná.

A bíróság kiszabása kapcsán a törvényszék megállapította, hogy a határozat tartalmazza a mérlegelt körülményeket. Az Infotv. 61. § (4) bekezdése nem taxatív módon rögzíti a bíróság kiszabása körében figyelembe veendő szempontokat, ezért az alperes alappal vette figyelembe a speciális és generális prevenció célját, mint a bíróság kiszabásakor releváns körülményt. Az eljárás során tanúsított együttműködő magatartás alapvető követelmény, mely a jogsértéshez nem köthető, így további enyhítő körülményként történő figyelmen kívül hagyása nem jogsértő. Az alperesi határozat bíróságot megállapító része megfelel a Kp. 85. § (5) bekezdésében foglaltaknak, a mérlegelés szempontjai és azok okszerűsége a közigazgatási cselekményt tartalmazó határozatból megállapíthatóak.

A széleskörű érintetti körre vonatkozó megállapítást, és az erre alapított nyilvánosságra hozatalt a felperes szintén alap nélkül vitatta. A fent rögzítettek szerint ugyanis a felperes saját adatszolgáltatásán alapult az a megállapítás, hogy pontosan hány természetes személyt érintett a fentiek alapján jogsértőnek ítélt szerződéssablon és regisztráció.

A törvényszék a fentiek alapján megállapította, hogy az alperes határozata a felperes által megjelölt jogszabályhelyeket nem sérti, ezért a felperes keresetét a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontja alapján elutasította.

A törvényszék a pervesztes felperest a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes Pp. 81. § (1) és (2) bekezdése szerint felszámított perköltsége megtérítésére. A felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű kereseti illetéket a Pp. 102. § (1) bekezdése és a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján köteles megfizetni.

Az ítélet ellen a Kp. 99. § (2) bekezdése szerint van helye fellebbezésnek.

Budapest, 2018. október 10.

dr. Matheidesz Ilona s.k. a tanács elnöke

dr. Varga Eszter s.k. előadó bíró

dr. Tergalecz Eszter s.k. bíró